

แผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐

กลุ่มอำนวยการและประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการกรม
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กันยายน ๒๕๖๖

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ	หน้า
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ ปัจจัยในการศึกษาวิเคราะห์และการจัดทำแผนกลยุทธ์	๓
การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานนโยบายและแผน	
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐	
๑.๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๓
๑.๒.๒ พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ (มาตรา ๖)	๔
๑.๒.๓ แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๕
๑.๒.๔ แผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	๖
๑.๒.๕ คำสั่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ ๒๐๑/๒๕๖๔	๗
ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานห้องสมุด สผ.	
๑.๒.๖ คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ ๖/๒๕๖๖	๗
ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานบูรณาการ	
ห้องสมุดกรีนดิจิทัล (Green Digital Library)	
๑.๒.๗ ระบบบริหารจัดการข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Content)	๗
๑.๒.๘ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Koha แบบ On Cloud	๘
บทที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์	๙
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐	
๒.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กร (Mckinsey's 7s)	๙
๒.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกองค์กร (PESTEL)	๑๒
๒.๓ การวิเคราะห์ภาพรวมองค์กร	๑๖
๒.๔ การเชื่อมโยงปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรเพื่อกำหนดกลยุทธ์ (TOWS Matrix)	๑๘

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๓ การวิเคราะห์และกำหนดปัจจัยขับเคลื่อนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Drivers)	๒๐
บทที่ ๔ แผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐	๒๒
๔.๑ แนวทางในการกำหนดแผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.	๒๒
๔.๒ แผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.	๒๔

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ เครื่องมือการวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กร McKinsey's 7s	๑๐
ภาพที่ ๒ เครื่องมือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกภายใน PESTEL	๑๒
ภาพที่ ๓ ปัจจัยขับเคลื่อนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Drivers)	๒๐
ภาพที่ ๔ การกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.	๒๓
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ -๒๕๗๐	
ภาพที่ ๕ โครงสร้างแนวทางการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.	๒๔

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสภาพภายนอกองค์กร (PESTEL)	๑๓
ตารางที่ ๒ การวิเคราะห์ภาพรวมภายในองค์กร (SWOT) ด้านจุดแข็งและจุดอ่อน	๑๗
ตารางที่ ๓ การวิเคราะห์ภาพรวมภายนอกองค์กร (SWOT) ด้านโอกาสและอุปสรรค	๑๘
ตารางที่ ๔ การเชื่อมโยงปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรเพื่อกำหนดกลยุทธ์ (TOWS Matrix)	๑๙
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ -๒๕๗๐	
ตารางที่ ๕ แผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดสำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐๒๕	๒๘
ตารางที่ ๖ แผนปฏิบัติการพัฒนาห้องสมุดสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๓๔

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สผ. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ (ฉบับที่ ๒) มีอำนาจหน้าที่ซึ่งปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทและภารกิจที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงมีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องตามแผนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ในการเป็นดิจิทัลไทยแลนด์ ซึ่งภาครัฐต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริการให้อยู่ในระบบดิจิทัล เพื่อตอบสนองการบริการประชาชน ให้เกิดความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลที่มีความสะดวก และง่ายต่อการรับบริการ

สผ. เปิดให้บริการห้องสมุดตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยบริการทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบหนังสือเล่ม ซีดีรอม ต่อมาได้มีการพัฒนาเป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตามในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ย้ายห้องสมุด สผ. มาตั้งอยู่ในสำนักงานชั่วคราว ซึ่งมีพื้นที่จำกัด ไม่สามารถขยายการให้บริการ ประกอบกับปัจจุบันการบริการและเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบหนังสือที่เป็นรูปเล่ม เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) จึงได้มีการพัฒนาระบบที่ใช้งานภายในห้องสมุด สผ. ได้แก่ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Koha แบบ On Cloud ระบบบริหารจัดการข้อมูลห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ E-Content และห้องสมุดกรีนดิจิทัลของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้ชื่อ " Green Digital Library " เพื่อให้เจ้าหน้าที่ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่สนใจ สามารถเข้าถึงการให้บริการห้องสมุด สผ. ได้ทุกที่ทุกเวลา สะดวกต่อการเผยแพร่ ค้นคว้า

วิสัยทัศน์ (Vision)

ประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืนด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อประชาชน

พันธกิจ (Mission)

๑. กำหนดนโยบาย แผน มาตรการ การอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. กำกับดูแล ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. สนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านกลไกกองทุนสิ่งแวดล้อมและการอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. ประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศในอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วัฒนธรรมองค์กร (Culture)

มองผลประโยชน์ชาติ มุ่งสร้างเครือข่าย มั่นในหลักการ มั่นในคุณธรรม

ค่านิยมหลัก (Core Value)

สผ. โดยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ได้ร่วมกันวิเคราะห์และกำหนดค่านิยมหลัก (Core Value) เพื่อช่วยให้บุคลากรในองค์กรมีแนวความคิด ความเชื่อ และปรับพฤติกรรมการทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้แผนกลยุทธ์และให้ประสบความสำเร็จโดยใช้คำว่า FUTURE ซึ่งย่อมาจาก

Freedom กล้าคิด กล้าทำ ความเป็นอิสระเสรีทางความคิด การแสดงออก รวมไปถึงสภาพบรรยากาศในสถานที่ทำงานที่ปลอดความกลัวและเปิดกว้างทางความคิด ภายใต้กรอบความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

Utility นำประโยชน์สู่ประชาชน สร้างประโยชน์ให้ส่วนรวม ทั้งภายในและภายนอกองค์กร Teamwork คนทำงานเป็นทีมด้วยใจการทำงานเป็นทีม การสร้างทีม การแบ่งหน้าที่ภายในทีม และการมีความรับผิดชอบร่วมกันเป็นทีม

Teamwork คนทำงานเป็นทีมด้วยใจ การทำงานเป็นทีม การสร้างทีม การแบ่งหน้าที่ภายในทีม และการมีความรับผิดชอบร่วมกันเป็นทีม

Uncovering โปร่งใส เปิดเผยไม่ปกปิด เปิดเผย โปร่งใส สามารถเปิดเผยกระบวนการจัดทำนโยบายและแผน (Transparency) การวิเคราะห์ผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการจัดสรรเงินกองทุน ต่อสาธารณชนได้ ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงมีเอกสารหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้

Resilience เคยล้มแล้ว ต้องลุกไว มีความยืดหยุ่นล้มแล้วลุกไว สามารถเรียนรู้จากความผิดพลาด ความล้มเหลวและสามารถปรับปรุงตัวเองเพื่อก้าวไปข้างหน้าต่อไปได้อย่างรวดเร็ว

Environment ใส่ใจสิ่งแวดล้อม การคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมรอบตัว และสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงานที่เหมาะสม รวมไปถึงการคำนึงถึงชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรในชาติ

ภารกิจ (Duty)

ภารกิจหลักตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สผ. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

- (๑) จัดทำนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๒) ประสานและจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและดำเนินการอื่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม
- (๓) ศึกษา วิเคราะห์ ประสาน และดำเนินการให้มีการประกาศเขตพื้นที่ และมาตรการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๔) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผน และมาตรการและจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๕) ดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการหรือกิจกรรมของภาครัฐหรือภาคเอกชน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลเสียต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๖) บริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนนโยบาย แผน และมาตรการและแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกภาคส่วน

(๗) ประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศ ในการดำเนินการร่วมด้านนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๘) เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายและแผนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ตลอดจนดำเนินการตามพันธกรณีของความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๑.๒ ปัจจัยในการศึกษาวิเคราะห์และจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยในการศึกษาวิเคราะห์และจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ได้นำนโยบายและแผนของชาติในแต่ละระดับที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป้าหมายและเชื่อมโยงให้สอดคล้องและตอบสนองกับแนวโน้ม ทิศทางและสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศ ประกอบด้วย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ (มาตรา ๖) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการห้องสมุด สผ. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการห้องสมุดกรีนดิจิทัล (Green Digital Library) รวมทั้งระบบบริหารจัดการข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Content) และ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Koha แบบ On Cloud โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทำหน้าที่ระบุทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ โดยคำนึงถึงพลวัตรและเงื่อนไขการพัฒนาที่ประเทศเผชิญอยู่ เพื่อเป็นแนวทางให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องปรับจุดเน้นการดำเนินงานมุ่งสู่การเสริมสร้างของประเทศให้สอดคล้อง ปรับตัวเข้ากับเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงไป โดยพิจารณาองค์ประกอบของการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ ที่มีความเชื่อมโยง เพื่อให้ประเทศพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืนและบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศภายยุคศาสตร์ชาติได้อย่างสัมฤทธิ์ผล

สผ. ได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. เพื่อให้การพัฒนาและเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวกับภารกิจ สผ. และหน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้ให้บริการสามารถเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และตอบโต้ต่อการดำเนินงานต่อไป

๑.๒.๒ พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ (มาตรา ๖)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีเป้าหมายและแนวทางอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินการและการพัฒนาให้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ทำให้สามารถร่วมกันหรือเชื่อมโยงกันได้หรือวิธีอื่นใดที่เป็นการประหยัดทรัพยากรธรรมชาติและเกิดความสะดวกต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี

(๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งต้องครอบคลุมโครงข่ายการติดต่อสื่อสาร แพร่เสียง แพร่ภาพในทุกรูปแบบไม่ว่าจะอยู่ในภาคพื้นดิน พื้นน้ำ ในอากาศ หรืออวกาศ และเป้าหมายในการใช้คลื่นความถี่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมและประโยชน์ของประชาชน

(๓) การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีระบบให้บริการหรือแอปพลิเคชันสำหรับประยุกต์ใช้งานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

(๔) การส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกัน เพื่อให้การทำงานระหว่างระบบสามารถทำงานเชื่อมโยงกันได้อย่างมีความมั่นคงปลอดภัย อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน รวมตลอดทั้งทำให้ระบบหรือการให้บริการมีความน่าเชื่อถือ และมีแนวทางการส่งเสริมให้เกิดการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และมีหลักประกันการเข้าถึง และใช้ประโยชน์ของประชาชนอย่างเท่าเทียม ทั้งถึง และเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ

(๕) การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาให้เกิดอุตสาหกรรม และนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างหรือเผยแพร่เนื้อผ่านสื่อที่ก่อให้เกิดประโยชน์ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศ

(๖) การส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้เกิดความพร้อมและความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสร้างความตระหนักและรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศอื่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๗) การพัฒนาค้นข้อมูลและฐานข้อมูลดิจิทัล การบริหารจัดการความรู้ รวมทั้งการส่งเสริม เพื่อให้มีระบบเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้และให้บริการข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย ซึ่งเอื้อต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในรูปที่เหมาะสมกับยุคสมัย

สผ. นำพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ (มาตรา ๖) ซึ่งสอดคล้องและสามารถนำมาใช้ประยุกต์กับแนวทางการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีระบบให้บริการหรือแอปพลิเคชัน เพื่อสะดวกและง่ายต่อการใช้งานของเจ้าหน้าที่ สผ. นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป และบุคคลที่ที่สนใจ รวมถึงการพัฒนาค้นข้อมูล และฐานข้อมูลดิจิทัล

การบริหารจัดการความรู้ รวมทั้งการส่งเสริม เพื่อให้มีระบบเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ และให้บริการข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย

๑.๒.๓ แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุน (Enabling technology) การพัฒนาประเทศมาโดยตลอด ที่มุ่งเน้นให้ประเทศมีโครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT โดยเฉพาะอย่างยิ่งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband) กระจายอย่างทั่วถึงเสมือนบริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานทั่วไป ประชาชนมีความรอบรู้ เข้าถึง สามารถพัฒนาและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศได้รู้เท่าทันอุตสาหกรรม ICT มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ประชาชนมีโอกาสในการสร้างรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และ ICT มีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีหลักการนำทาง ๕ ข้อ ดังนี้

(๑) ความสอดคล้อง - ความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ

ต้องเป็นไปอย่างสอดคล้องและสนับสนุนทิศทางการพัฒนาของประเทศโดยรวม ทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าไปช่วยแก้ไขปัญหาและความท้าทายของประเทศในยุคปัจจุบัน และรองรับความท้าทายด้านต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) การใช้ประโยชน์ - การใช้ประโยชน์สูงสุดจากพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล

ต้องเกื้อหนุนให้ทุกภาคส่วนสามารถใช้ประโยชน์สูงสุดจากพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และส่งผลต่อโครงสร้างระบบเศรษฐกิจและสังคมทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีได้อย่างก้าวกระโดด

(๓) การเข้าถึง - การเข้าถึงของคนทุกกลุ่ม

ต้องสนับสนุนการเข้าถึงของคนทุกกลุ่ม หรือให้มากที่สุด รวมถึงผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลและยากจน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสอื่นๆ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและการเข้าถึงเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร สื่อสารเรียนรู้ และบริการดิจิทัลของรัฐในทุกบริการ

(๔) การวางแผน - การวางแผนจากข้อมูลความพร้อมของประเทศ

ต้องตระหนักถึงความพร้อมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศไทยในมิติต่างๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน การเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยีของประชาชน ภาคธุรกิจ หน่วยงานรัฐ ความพร้อมด้านบุคลากร อุตสาหกรรม ฯลฯ เพื่อให้มาตรการต่างๆที่กำหนดตามแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ฉบับนี้ นำไปสู่การพัฒนาที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

(๕) การขับเคลื่อน - การรวมพลังทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อน

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาดิจิทัลฯ ไปสู่การปฏิบัติต้องเป็นไปตามแนวทาง "ประชารัฐ" ซึ่งเน้นความร่วมมือร่วมใจ และรวมพลังของทุกภาคส่วนทั้งภาคประชาชน ภาควิชาการ ภาคธุรกิจ หรือภาครัฐและท้ายสุดผลประโยชน์เกิดขึ้นจะกลับคืนสู่ทุกภาคส่วน โดยในกรณีของการพัฒนาดิจิทัล จะเน้นให้ภาคประชาชนและภาคธุรกิจเป็นผู้นำการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม และภาครัฐจะเป็นผู้อำนวยความสะดวก

สะดวก และส่งเสริมสนับสนุนภาคประชาชนและภาคธุรกิจควบคู่ไปกับการปรับปรุงประสิทธิภาพของภาครัฐด้วยดิจิทัล

จากแผนพัฒนาฯ ดังกล่าว สม. จึงนำมาเป็นใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล สม. เพื่อประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ สม. นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป และบุคคลที่สนใจ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบดิจิทัล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๑.๒.๔ แผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

การปฏิรูปและขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคม ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม(Innovation Driven Economy) เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศจากรากฐานในทุกๆ มิติทางเศรษฐกิจและสังคม ที่จะนำพาประเทศไทยไปสู่วิสัยทัศน์ของรัฐบาลในด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางสังคม และความยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางประชารัฐ โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นแผนแม่บทของการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญเพื่อนำพาประเทศไปสู่ Digital Thailand ซึ่งหมายถึง ยุคสมัยอีกสองทศวรรษข้างหน้าประเทศไทยสามารถสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานนวัตกรรมทุนมนุษย์และทรัพยากรอื่นใด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา ๖ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

สม. ได้นำยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ด้าน มากำหนดแนวทางการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการเป็นระบบดิจิทัลซึ่งผู้ให้บริการสามารถใช้งานได้สะดวก ง่ายต่อการเข้าถึง ทรัพยากรสารสนเทศของหน่วยงานต่างๆ ภายใต้สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๕ คำสั่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ๒๐๑/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการห้องสมุด สผ.

โครงสร้างคณะกรรมการห้องสมุด สผ. ตามคำสั่งที่ ๒๐๑/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการห้องสมุด สผ. โดยมีรอง ลสผ. ที่กำกับดูแลสำนักงานเลขานุการกรม เป็นประธานคณะกรรมการ ผู้แทนกอง กลุ่มอิสระ เป็นคณะกรรมการ เลขานุการกรม เป็นคณะกรรมการ และเลขานุการ ผอ.อำนวยการและประชาสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด สผ. เป็นคณะกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ ให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงการดำเนินงานห้องสมุด สผ. ให้ทันสมัย สะดวก และรวดเร็ว เพื่อให้เป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎ ระเบียบ หรือแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการเข้าใช้และการให้บริการของห้องสมุด สผ. ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการการคัดเลือกทรัพยากร ต่างๆ ที่นำมาเผยแพร่ในห้องสมุด สผ. และการจัดทำฐานข้อมูลของห้องสมุด สผ.

๑.๒.๖ คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ ๖/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการห้องสมุดกรีนดิจิทัล (Green Digital Library)

โครงสร้างคณะกรรมการบูรณาการห้องสมุดกรีนดิจิทัล (Green Digital Library) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ตามคำสั่งที่ ๖/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการห้องสมุดกรีนดิจิทัล (Green Digital Library) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมี ปลัด ทส. เป็นที่ปรึกษา อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นประธาน รองอธิบดี กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธาน อธิบดีหรือผู้แทนหน่วยงานภายใต้ ทส. เป็นคณะกรรมการ ผอ.ศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อม เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ และ ผอ.บริการสารสนเทศศูนย์สารสนเทศ สิ่งแวดล้อม เป็นคณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผน พัฒนาปรับปรุงระบบ และบริหารจัดการข้อมูลให้ทันสมัยเพื่อบริการประชาชน ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ห้องสมุดกรีนดิจิทัล (Green Digital Library) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะประจำปี

๑.๒.๗ ระบบบริหารจัดการข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Content)

ห้องสมุด สผ. ให้บริการการเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศเกี่ยวกับรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เอกสารด้านวิชาการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในรูปแบบหนังสือและสื่อดิจิทัล (CD-ROM) ในระบบบริหารจัดการข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Content) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ และการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ทันสมัยได้อย่าง รวดเร็ว และสามารถให้บริการข้อมูลได้ทั้งรูปแบบดิจิทัลและการเรียนรู้ในระบบออนไลน์ให้แก่เจ้าหน้าที่ ของสผ. และบุคคลภายนอก โดยผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นและเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เนื้อหาของหนังสือ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างเต็มรูปแบบ

๑.๒.๘ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Koha แบบ On Cloud

ห้องสมุด สผ. ให้บริการการเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศเกี่ยวกับรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เอกสารด้านวิชาการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในรูปแบบหนังสือและสื่อดิจิทัล (CD-ROM) ซึ่งผู้ให้บริการสามารถสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ และให้บริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ ผ่านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Koha แบบ On Cloud เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ และการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ทันสมัยได้อย่างรวดเร็ว ให้แก่เจ้าหน้าที่ของ สผ. และบุคคลภายนอก โดยผู้ให้บริการสามารถสืบค้นและเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เนื้อหาของหนังสือ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างเต็มรูปแบบ

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแนวทางพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สผ. รวบรวมข้อมูลเชิงทุติยภูมิ (Secondary Research) และเชิงปฐมภูมิ (Primary Research) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โดยสรุปปัจจัยดังกล่าวผ่าน การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ประเภทต่างๆ ได้แก่

การวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กร (Mckinsey's7s)

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกองค์กร (PESTEL)

การวิเคราะห์ภาพรวมองค์กร (SWOT)

เชื่อมโยงปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรเพื่อกำหนดกลยุทธ์ (TOWS Matrix)

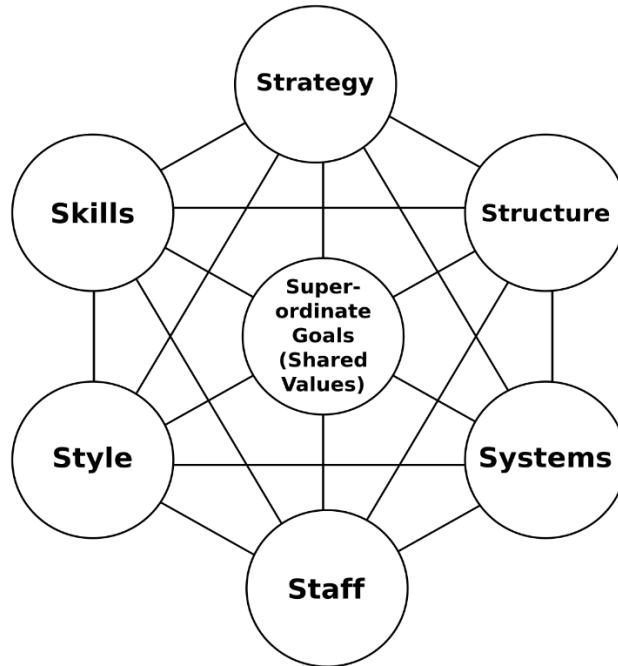
การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของช่องทางการสื่อสารนอกองค์กร

การวิเคราะห์ผ่านเครื่องมือทั้ง ๕ ประเภท มีวัตถุประสงค์และผลการวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน โดยมี รายละเอียดของวิธีการเครื่องมือแต่ละชนิด และผลการวิเคราะห์ที่ส่งผลกระทบต่องานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ดังต่อไปนี้

๒.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กร (Mckinsey's7S)

การวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กรผ่านเครื่องมือ Mckinsey's7s จะทำให้ทราบถึงการดำเนินงาน ภายในองค์กรในภาพรวมที่สามารถส่งผลกระทบงานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ของ สผ. โดยมีองค์ประกอบ ในการวิเคราะห์ที่สำคัญ ๗ ด้านหลัก ดังภาพที่ ๑ ดังนี้

Strategy	: แผนกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานขององค์กร
Structure	: โครงสร้างองค์กร รวมทั้งหน้าที่และความรับผิดชอบ
Skills	: ชีตความรู้และทักษะเฉพาะด้านของบุคลากรในองค์กร
Staff	: จำนวนและความรู้ความสามารถของบุคลากรในองค์กร
Style	: รูปแบบและวิธีการดำเนินงาน
System	: กระบวนการทำงานขององค์กร
Shared values	: ค่านิยมร่วมขององค์กรที่สอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินงาน

ภาพที่ ๑ เครื่องมือการวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กร McKinsey's 7s

(๑) Strategy : แผนกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานขององค์กร

สผ. มีการจัดทำแผนกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการประชาสัมพันธ์องค์กรในด้านต่างๆ รวมถึงมีการกำหนดกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ด้านการเผยแพร่องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์กับกลุ่มเป้าหมาย จึงได้มีการจัดทำแนวทางการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. และการให้บริการทรัพยากรห้องสมุด สผ. ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสะดวก ง่ายต่อการติดต่อ ตลอดจนเป็นที่รู้จักต่อสาธารณชน

(๒) Structure : โครงสร้างองค์กรรวมทั้งหน้าที่และความรับผิดชอบ

โครงสร้าง สผ. มีการจัดตั้งกลุ่มอำนวยการและประชาสัมพันธ์ ภายใต้สำนักงานเลขานุการกรม และมีการกำหนดหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน รวมถึงเรื่องการให้บริการห้องสมุด สผ. โดยห้องสมุด สผ. ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ สผ. และบุคคลที่สนใจ เนื่องจากห้องสมุด สผ. เป็นห้องสมุดเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมและมีการเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศเกี่ยวกับรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เป็นหลัก อาชญากรรมที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่น่าสนใจเข้ามาให้บริการแก่ผู้ใช้บริการห้องสมุด สผ.

(๓) Skills : ชีตความรู้และทักษะเฉพาะด้านของบุคลากรในองค์กร

บุคลากร สผ. มีหัวใจในการให้บริการ (Service mind) บุคลากรมีความเข้าใจภารกิจและองค์ความรู้ของ สผ. เป็นอย่างดี แต่ยังมีขาดทักษะในการใช้งานระบบบริหารจัดการข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Content) และระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Koha แบบ On Cloud ในการสืบค้นทรัพยากรในห้องสมุด สผ.

(๔) Staff : จำนวนและความรู้ความสามารถของบุคคลในองค์กร

สผ. มีจำนวนบุคลากรที่พร้อมต่อการปฏิบัติงานห้องสมุด สผ. แต่เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่เป็นบุคลากรใหม่ ทำให้ขาดประสบการณ์ในการทำงานและความเข้าใจในใช้ระบบบริหารจัดการข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Content) และระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Koha แบบ On Cloud ของห้องสมุด สผ.

(๕) Style : รูปแบบและวิธีการดำเนินงาน

ห้องสมุด สผ. เปิดให้ทำการ วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา ๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. โดยเริ่มให้บริการ ยืม-คืน ทรัพยากรห้องสมุด ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ยกเว้นวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ ซึ่งผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นผ่านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Koha แบบ On Cloud เพื่อได้ทราบข้อมูลรายละเอียด ทรัพยากรห้องสมุด สผ. ที่ผู้ใช้บริการยืมต้องการ เมื่อผู้ใช้บริการได้ทราบรายละเอียดข้อมูลแล้ว นำข้อมูล ทรัพยากรห้องสมุด สผ. ค้นหาไฟล์ E-book ผ่านระบบบริหารจัดการข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Content) หากข้อมูลนั้น ไม่มีไฟล์ E-book ผู้ใช้บริการสามารถยืมทรัพยากรที่ต้องการได้ที่เคาน์เตอร์บริการกับเจ้าหน้าที่ห้องสมุด สผ. ทั้งนี้ กระบวนการดังกล่าวมีหลายขั้นตอนและต้องดำเนินการผ่านหลายระบบ จึงไม่สะดวกแก่ใช้บริการ

(๖) System : กระบวนการทำงานขององค์กร

สผ. สามารถจัดสรรอัตรากำลังและทรัพยากรในองค์กรเป็นไปในทิศทางและลำดับความสำคัญที่ชัดเจน เป็นเหตุเป็นผล และสอดคล้องกันในระหว่างส่วนย่อยต่างๆ ขององค์กร รองรับการขยายตัวขององค์กร รวมทั้งมีการกระตุ้นให้ผู้บริหารและสมาชิกขององค์กรได้ตระหนักถึงโอกาส ภัยคุกคาม จุดแข็ง และจุดอ่อนขององค์กร ตลอดจนได้ทราบถึงทิศทางการดำเนินงานโดยทั่วกัน อย่างไรก็ตามยังอยู่ระหว่างปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อนำหนังสือทั่วไป หนังสือวิชาการ รายงานประจำปี รายงานสถานการณ์ ที่หน่วยงานภายใต้ สผ. ได้ผลิตขึ้นตามภารกิจ สผ. เพื่อเผยแพร่ในห้องสมุด สผ.

(๗) Shared values : ค่านิยมร่วมขององค์กรที่สอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินงาน

บุคลากร สผ. มีแนวความคิด ความเชื่อ และมีการปรับพฤติกรรมการทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้แผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ให้ประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี โดยยึดถือแนวทางมุ่งเน้นการสร้างเครือข่าย มุ่งเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม จิตใจใฝ่รู้ หมั่นพัฒนาตนเอง กระตือรือร้นทำงานเป็นทีม มีความซื่อสัตย์ โปร่งใส มีความชำนาญ และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกองค์กร (PESTEL)

เนื่องจากในปัจจุบันสภาพแวดล้อมภายนอกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และส่งผลกระทบทางตรง (Direct) และ ทางอ้อม (Indirect) ต่อการดำเนินงานขององค์กร ดังนั้นการวิเคราะห์และศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินงาน โดยในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร กรณีนี้จะเลือกเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานด้านการให้บริการงานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของ สผ. ผ่านเครื่องมือ PESTEL โดยมีองค์ประกอบในการวิเคราะห์ที่สำคัญ ๖ ด้านหลัก ดังภาพที่ ๒ ดังนี้

- (๑) การวิเคราะห์ปัจจัยทางนโยบายภาครัฐและสถานการณ์ทางการเมือง (Policies/Political)
- (๒) การวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economics)
- (๓) การวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคม (Social)
- (๔) การวิเคราะห์ปัจจัยทางเทคโนโลยี (Technologies)
- (๕) การวิเคราะห์ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม (Environment)
- (๖) การวิเคราะห์ปัจจัยทางกฎหมาย (Legislations)

ภาพที่ ๒ เครื่องมือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร PESTEL

สผ. ได้นำเครื่องมือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร มาพิจารณาและวิเคราะห์ผล
ทั้ง ๖ ด้าน โดยมีสาระสำคัญ ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสภาพภายนอกองค์กร (PESTEL)

ปัจจัยภายนอก	ประเด็น	ผลกระทบต่อห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.
๑. ปัจจัยทางนโยบาย และการเมือง (Policies/Political)	แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม	- พัฒนาอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง มีคุณภาพและครอบคลุมทั่วประเทศ ทุกหมู่บ้านทุกเทศบาลเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจทุกโรงเรียนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล และศูนย์ดิจิทัลชุมชน - ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้ สะดวกและเหมาะสม เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน
	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	- การเข้าสู่สังคมสูงวัยที่มีช่วงชีวิตที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะได้ตลอดเวลา ในขณะที่คนไทยยังขาดทักษะความรู้ด้านดิจิทัลและรวมทั้งยังรับมือกับข้อมูลข่าวสารที่ผิดพลาด - ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีบทบาทในการเรียนรู้และเสริมสร้างสมรรถนะเพิ่มมากขึ้น
๒. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic)	การก้าวสู่เศรษฐกิจดิจิทัล	เศรษฐกิจรูปแบบใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่บนโลกออนไลน์ ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การบริโภคและการรับข้อมูลบนโลกดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น

ปัจจัยภายนอก	ประเด็น	ผลกระทบต่อห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.
	เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ	การผลิตทรัพยากรในรูปแบบหนังสือมีต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น จึงทำให้มีการปรับเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการผลิตมาเป็นรูปแบบดิจิทัล เพื่อลดต้นทุนในการผลิตและเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกเพิ่มมากขึ้น
๓. ปัจจัยทางสังคม (Social)	พฤติกรรมการบริโภคข่าวสารของคนในสังคม	- หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ พฤติกรรมการบริโภคสื่อของคนในสังคมไทยได้ปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น ประชากรส่วนใหญ่รับข้อมูลข่าวสารจากช่องทางสื่อ Social Media - พฤติกรรมการใช้สื่อหลากหลายช่องทางในเวลาเดียวกัน (Multi-screen) ส่งผลต่อระดับการเข้าถึงของกลุ่มเป้าหมาย
	การเข้าถึงทรัพยากรและข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม	สืบเนื่องจากในยุคปัจจุบันรูปแบบการศึกษาค้นคว้าถูกเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ซึ่งทำให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมได้หลากหลายช่องทาง เช่น ช่องทางออนไลน์ Open Data เป็นต้น ซึ่งสะดวกต่อการใช้งานที่สามารถเข้าถึงได้ทุกสถานที่
๔. ปัจจัยทางเทคโนโลยี (Technologies)	สังคมให้ความสนใจการดำเนินการของรัฐเพิ่มมากขึ้น	สังคมปัจจุบันให้ความสนใจในการดำเนินงานของรัฐ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เพื่อปกป้องประโยชน์ตนเอง ปกป้องประโยชน์สาธารณะ และการมีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้การเผยแพร่ข้อมูลจากภาครัฐเป็นที่สนใจต่อสาธารณะชน

ปัจจัยภายนอก	ประเด็น	ผลกระทบต่อห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.
	การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล (Digital Transformation)	ในปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล โดยมีการใช้งานด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ในการใช้ประโยชน์รูปแบบต่างๆ รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลที่มีความ สะดวกและรวดเร็ว รวมถึงสามารถเก็บ รวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการ ทำงานต่อไป
๕.ปัจจัยทาง สิ่งแวดล้อม (Environment)	การพัฒนาห้องสมุด สผ. และบูรณาการ ห้องสมุดกรีนดิจิทัล (Green Digital Library)	ในปัจจุบันประชาชนให้ความสนใจด้าน สิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น ทางห้องสมุด สผ. ได้พัฒนาแนวทางและเชื่อมโยงข้อมูลทรัพยากร ภายใต้งานงานสังกัด ทส. ในรูปแบบ ห้องสมุดกรีนดิจิทัล (Green Digital Library) เพื่อสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูลด้าน สิ่งแวดล้อมภายใต้งานงานสังกัด ทส.
	การเตรียมความพร้อมรับมือกับ การให้บริการเกี่ยวด้านสิ่งแวดล้อม	ประชาชนทั่วโลกตื่นตัวกับการพัฒนา องค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเตรียม ความพร้อมและลดผลกระทบต่อการ ดำรงชีวิตจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ จึงทำให้ห้องสมุด สผ. ควรมี การพัฒนาและนำเข้าข้อมูลทรัพยากรเพิ่ม มากขึ้นให้เพียงพอต่อการให้บริการ
๖. ปัจจัยทาง กฎหมาย (Legislations)	พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทาง ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศที่แพร่เผยบางส่วน ไม่สามารถเปิดได้ตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เช่น ข้อมูล ที่เป็นความลับทางการค้า ข้อมูลข่าวสารของ ราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อ สถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้เป็นต้น

ปัจจัยภายนอก	ประเด็น	ผลกระทบต่อห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.
	พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒	ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. เป็นข้อมูลเกี่ยวกับรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เป็นหลัก ซึ่งรายงาน EIA นั้น จะมีข้อมูลบางส่วนที่ไม่สามารถเปิดได้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
	พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐	มีข้อควรระวังในเรื่องการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นการสร้าง ตัดต่อ ต่อเติม ข้อมูลหรือภาพของผู้อื่น ซึ่งทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียชื่อเสียงหรือได้รับความเสียหาย

๒.๓ การวิเคราะห์ภาพรวมองค์กร

ภายหลังจากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กรผ่านเครื่องมือ Mckinsey's 7s และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรผ่านเครื่องมือ PESTEL แสดงให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อน รวมไปถึงโอกาสและอุปสรรคในด้านต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานด้านงานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของ สผ. โดยขั้นตอนต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยดังกล่าวที่ส่งผลกระทบในภาพรวมต่อองค์กรผ่านเครื่องมือ SWOT โดยมีองค์ประกอบหลักในการวิเคราะห์ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่

ปัจจัยภายในองค์กร

- (๑) จุดแข็ง (Strengths) : ปัจจัยที่สร้างความได้เปรียบงานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.
- (๒) จุดอ่อน (Weaknesses) : ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหางานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

ปัจจัยภายนอกองค์กร

- (๑) โอกาส (Opportunities) : ปัจจัยที่สามารถเอื้อประโยชน์ และส่งเสริมงานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.
- (๒) อุปสรรค (Threats) : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานและปัจจัยข้อจำกัดงานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

การวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กรด้วยเครื่องมือ SWOT เป็นการประมวลผลจากการวิเคราะห์ผ่านเครื่องมือ Mckinsey's 7S ในข้อ ๒.๑ และการสรุปปัจจัยต่างๆ ในรูปแบบของจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ขององค์กรดังแสดงในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ การวิเคราะห์ภาพรวมภายในองค์กร (SWOT) ด้านจุดแข็งและจุดอ่อน

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
S1 มีโครงสร้างการดำเนินงานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ชัดเจน S2 มีบุคลากรเพียงพอ มีใจรักบริการ และมีการดำเนินการตามค่านิยมขององค์กร S3 มีระบบสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ ระบบ Koha และ ระบบ E-Content เพื่อให้บริการในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. S4 ผู้ใช้บริการสามารถค้นหาทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องภารกิจของ สผ. และ หน่วยงานภายใต้สังกัด ทส. ผ่านระบบสืบค้น Green Digital Library S5 ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการกำหนดแผนงานต่างๆ	W1 ทรัพยากรสารสนเทศไม่ทันสมัย W2 บุคลากรใหม่ยังขาดประสบการณ์และทักษะในงานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. W3 การให้บริการดำเนินการผ่านหลายระบบและหลายขั้นตอน ไม่สะดวกแก่ผู้รับบริการ

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกองค์กรด้วยเครื่องมือ SWOT เป็นการประมวลผลจากข้อมูลวิเคราะห์ผ่านเครื่องมือ PESTEL ในข้อ ๒.๒ และทำการสรุปปัจจัยต่างๆ ในรูปแบบของโอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ขององค์กร ดังแสดงในตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ การวิเคราะห์ภาพรวมภายนอกองค์กร (SWOT) ด้านโอกาสและอุปสรรค

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
O1 ประชาชนให้ความสนใจและตระหนักปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น O2 วิกฤตจากโรคระบาดช่วยให้สังคมเปลี่ยนแปลงสู่แบบดิจิทัลเร็วขึ้น O3 ทั่วโลกตื่นตัวกับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีเป้าหมายมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์	T1 ประชาชนไม่เชื่อถือหน่วยงานรัฐ T2 ความทันสมัยของเทคโนโลยีส่งผลให้ผู้ใช้ค้นคว้าข้อมูลจากสิ่งพิมพ์น้อยลง

๒.๔ การเชื่อมโยงปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรเพื่อกำหนดกลยุทธ์ (TOWS Matrix)

หลังจากการวิเคราะห์ภาพรวมขององค์กรผ่านเครื่องมือ SWOT โดยมีปัจจัยทั้ง ๔ ด้านที่แสดงถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ลำดับถัดไปจะเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง ๔ ด้านของ SWOT ผ่านเครื่องมือ TOWS Matrix เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีกลยุทธ์หลักในการดำเนินงาน ๔ ประเภท ดังตารางที่ ๔ ได้แก่

- (๑) กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) : การใช้จุดแข็งช่วงชิงความได้เปรียบจากโอกาส
- (๒) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) : การใช้จุดแข็งเพื่อหลบหลีกอุปสรรค
- (๓) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) : การเอาชนะจุดอ่อนโดยใช้ความได้เปรียบจากโอกาสภายนอก
- (๔) กลยุทธ์เชิงรับ (WT STRATEGY) : การกำจัดจุดอ่อนเพื่อหลบหลีกอุปสรรค

ตารางที่ ๔ การเชื่อมโยงปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรเพื่อกำหนดกลยุทธ์ (TOWS Matrix)

กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)
กลยุทธ์การสร้างการรับรู้และการเข้าถึงห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. อย่างมีประสิทธิภาพ	กลยุทธ์การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.
กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)
กลยุทธ์การจัดหาทรัพยากรห้องสมุด สผ. เพื่อเผยแพร่ในรูปแบบดิจิทัล	กลยุทธ์ติดตามประเมินผลการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

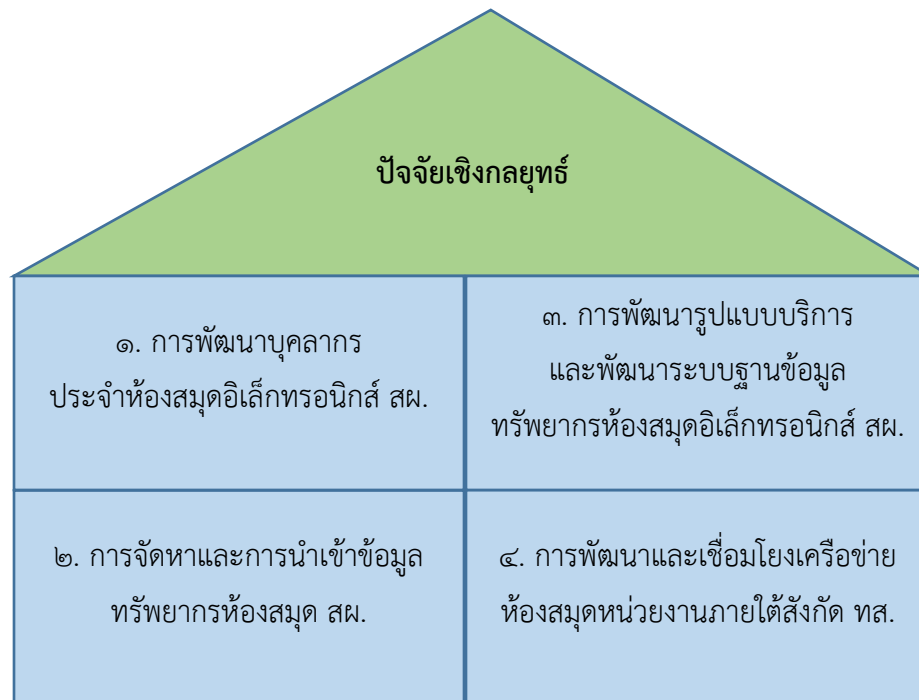
การวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง ๔ ด้านของ SWOT ผ่านเครื่องมือ TOWS Matrix ซึ่งนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์หลักทั้ง ๔ กลยุทธ์ ซึ่งจะนำไปกำหนดปัจจัยการขับเคลื่อนกลยุทธ์ และกำหนดแผนงานต่อไป ได้แก่

- (๑) กลยุทธ์สร้างการรับรู้และการเข้าถึงห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. อย่างมีประสิทธิภาพ
- (๒) กลยุทธ์การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.
- (๓) กลยุทธ์การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ในรูปแบบดิจิทัล
- (๔) กลยุทธ์ติดตามประเมินผลการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

บทที่ ๓

การวิเคราะห์และกำหนดปัจจัยขับเคลื่อนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Drivers)

การวิเคราะห์และกำหนดปัจจัยขับเคลื่อนเชิงกลยุทธ์มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางหลักในการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. โดยการกำหนดแผนงานและโครงการต่างๆ ต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงและความสอดคล้องกับปัจจัยขับเคลื่อนกลยุทธ์ที่ถูกกำหนดขึ้น ทั้งนี้ สผ. กำหนดปัจจัยขับเคลื่อนเชิงกลยุทธ์ด้วยการนำข้อมูลเชิงทฤษฎีและปฐมภูมิ ผนวกกับการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ผ่านเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. สามารถจำแนกได้ ๔ ปัจจัยหลัก ดังแสดงในแผนภาพ ๓

ภาพที่ ๓ ปัจจัยขับเคลื่อนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Drivers) ของการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

ปัจจัยที่ ๑ : การพัฒนาบุคลากรประจำห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

สผ. กำหนดให้มีภารกิจในการกำหนดนโยบาย แผน และมาตรการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ในด้านการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืนบนความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ให้มีการนำระบบฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุด สผ. พร้อมให้บริการแก่เจ้าหน้าที่ สผ. นักเรียน นักศึกษา และบุคคลที่สนใจ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะสนับสนุนภารกิจดังกล่าว ซึ่งการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรผู้ให้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ให้มีทักษะ ความรู้ และความเชี่ยวชาญ จะส่งผลให้การดำเนินงานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยที่ ๒ : การจัดหาและการนำเข้าข้อมูลทรัพยากรห้องสมุด สผ.

สผ. มีทรัพยากรต้นทุนซึ่งเป็นข้อมูลความรู้ที่สำคัญต่อการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย โดยห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ต้องมีการจัดหาทรัพยากรห้องสมุด ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกที่มีภารกิจเกี่ยวข้องด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเข้าข้อมูลที่ได้รับการสนับสนุนจากส่วนต่างๆ เข้าสู่ระบบฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. สำหรับให้บริการแก่ผู้ใช้บริการให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

ปัจจัยที่ ๓ : การพัฒนารูปแบบบริการและพัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

ปัจจุบันทรัพยากรสารสนเทศมีการเปลี่ยนรูปแบบการผลิตที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัยที่มีเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อใช้ชีวิตประจำวัน ดังนั้นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. จึงมีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบหนังสือที่เป็นรูปเล่มและไฟล์ดิจิทัลผ่านระบบฐานข้อมูลห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ E-Content และระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Koha อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องปรับปรุงพัฒนารูปแบบการให้บริการและระบบฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุมภารกิจ สผ. และตามความต้องการของผู้ใช้บริการ อีกทั้งคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ใช้บริการให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายและใช้งานระบบฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ได้สะดวก รวดเร็ว

ปัจจัยที่ ๔ : การพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดหน่วยงานภายใต้สังกัด ทส.

สผ. ร่วมเป็นคณะกรรมการห้องสมุดกรีนดิจิทัล (Green Digital Library) ซึ่งมีการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของเครือข่ายห้องสมุดของหน่วยงานภายใต้ ทส. เพื่อพัฒนาปรับปรุงระบบและบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศให้ทันสมัย ให้สามารถเข้าถึงการบริการห้องสมุดภายใต้ ทส. ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ดังนั้นการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดหน่วยงานภายใต้สังกัด ทส. ผ่านระบบฐานข้อมูลห้องสมุดกรีนดิจิทัล (Green Digital Library) จึงเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้บริการเกิดประสิทธิภาพ

บทที่ ๔

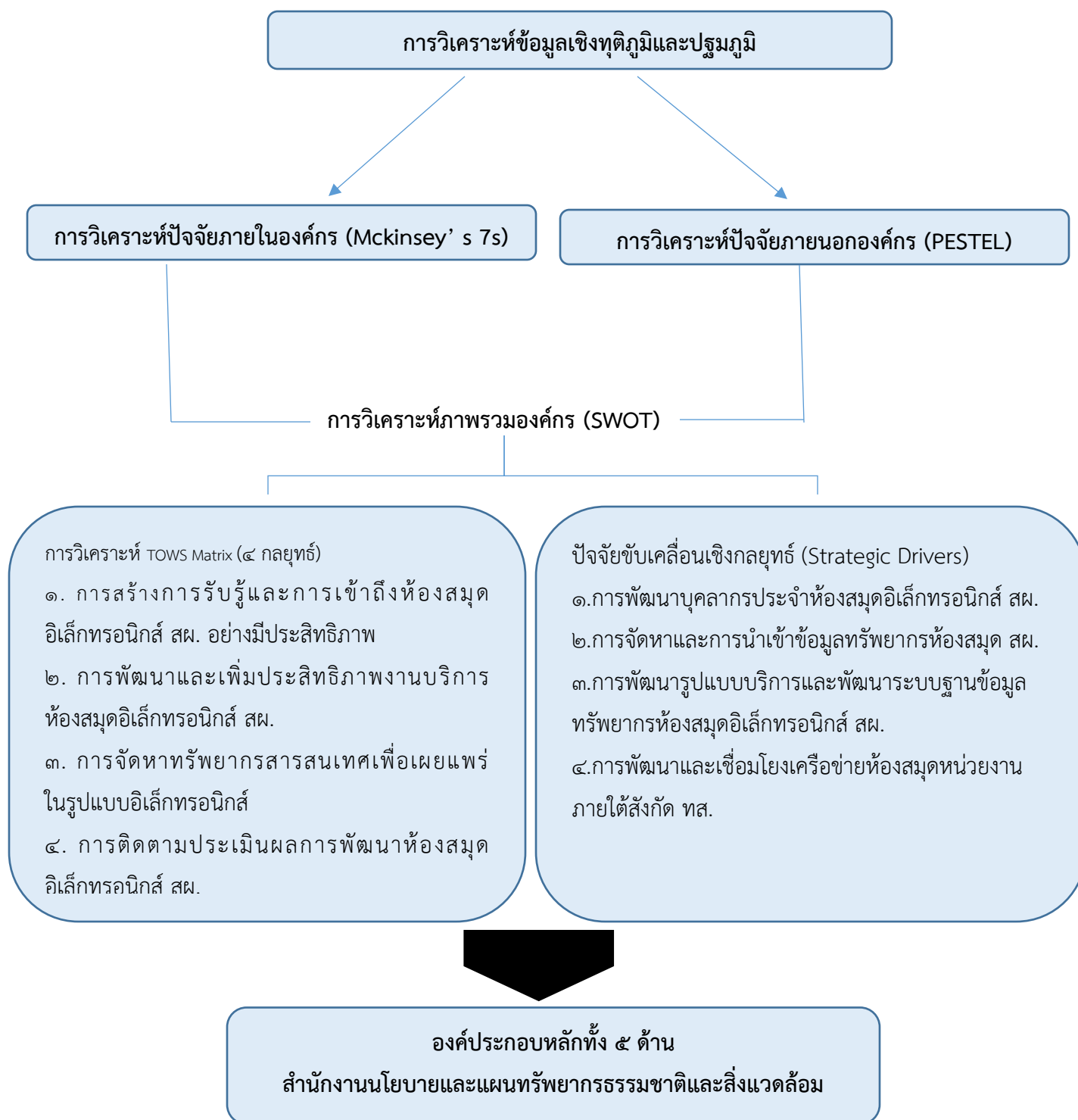
แผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐

จากการวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง ๔ ด้านของ SWOT ผ่านเครื่องมือ TOWS Matrix ซึ่งนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์หลักทั้ง ๔ กลยุทธ์ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์การสร้างรับรู้การเข้าถึงห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. กลยุทธ์การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.
๓. กลยุทธ์การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ในรูปแบบดิจิทัล
๔. กลยุทธ์การติดตามประเมินผลการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

๔.๑ แนวทางในการกำหนดแผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลผ่านเครื่องมือเชิงกลยุทธ์ประเภทต่างๆ แสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ทั้ง ๔ ด้าน (TOWS Matrix) รวมไปถึงการกำหนดปัจจัยขับเคลื่อนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Drivers) ทั้ง ๔ ปัจจัย เพื่อใช้ในการกำหนดกลยุทธ์พัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. โดยนำมาซึ่งองค์ประกอบหลักของกลยุทธ์พัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ทั้งหมด ๕ ด้าน ดังแสดงในภาพที่ ๔

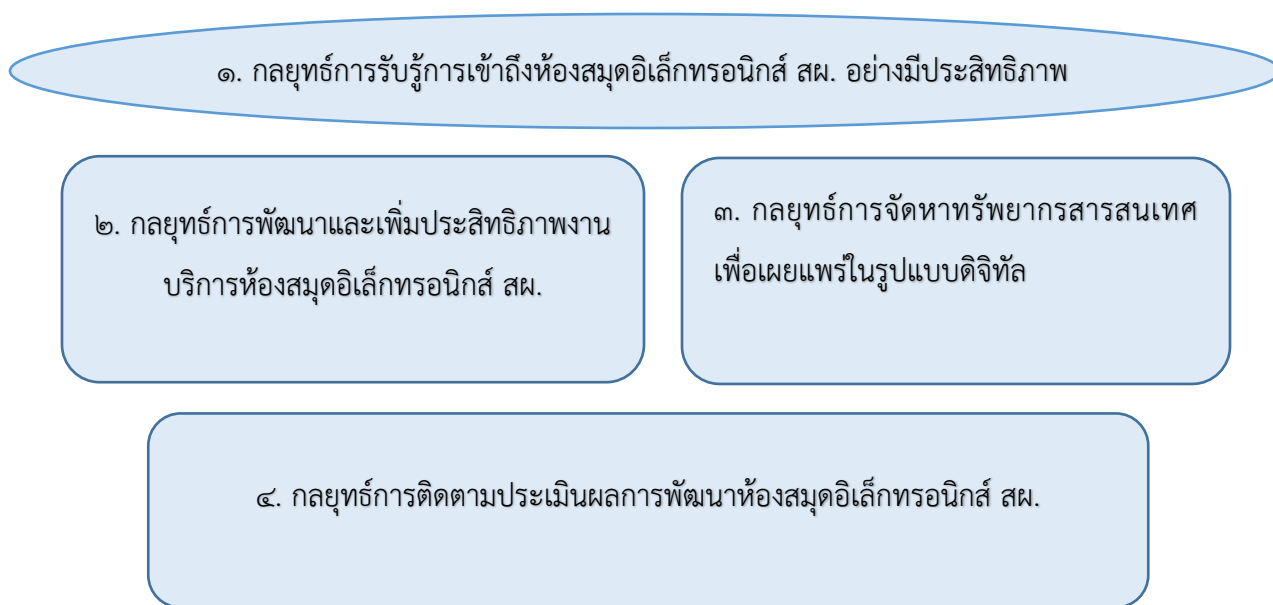
ภาพที่ ๔ การกำหนดแผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๔.๒ แผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐

การกำหนดแนวทางการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ มีวัตถุประสงค์หลัก ๓ ประการ ได้แก่

- (๑) เพื่อประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกและภายใน สผ. ได้รู้จักห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.
- (๒) เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้งานฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงเข้าถึงการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ให้แก่ผู้รับบริการ
- (๓) เพื่อนำเข้าข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ผ่านระบบฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

โดยมีโครงสร้างแนวทางการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. จากองค์ประกอบหลัก ๔ กลยุทธ์ เพื่อพัฒนางานห้องสมุด และการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ดังแสดงในภาพที่ ๕

ภาพที่ ๕ โครงสร้างแนวทางการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างการรับรู้การเข้าถึงห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. อย่างมีประสิทธิภาพ

การสร้างการรับรู้การเข้าถึงห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. อย่างมีประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับบริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการกิจ สผ. และภายใต้หน่วยที่สังกัด ทส. ผ่านระบบฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด สผ. รวมถึงการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ พร้อมกับสร้างความเข้าใจในการสืบค้นข้อมูล และรูปแบบการให้บริการแก่ผู้รับบริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ดังนี้

แผนงานที่ ๑.๑ การประชาสัมพันธ์ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

วัตถุประสงค์ของแผนงาน : เพื่อสร้างค่านิยมให้บุคลากรภายใน สผ. เข้ามาใช้งานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. และให้ประชาชนได้รู้จักหน่วยงานและสามารถเข้าถึงห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

รายละเอียดแผนงาน : ประชาสัมพันธ์ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น โปสเตอร์ และสื่อออนไลน์ ต่าง ๆ

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพในการบริการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น รวมทั้งมีการพัฒนาบุคลากรในด้านงานบริการให้เหมาะสมกับเป้าหมายการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และพัฒนารูปแบบการบริการในช่องทางต่างๆ ให้ทันสมัย รวมทั้งพัฒนากระบวนการทำงาน ประกอบด้วย ๓ แผนงาน ดังนี้

แผนงานที่ ๒.๑ การพัฒนาทักษะบุคลากรด้านการบริการ

วัตถุประสงค์ของแผนงาน : เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของบุคลากรในงานบริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

รายละเอียดแผนงาน : จัดทำคู่มือในการใช้งานฐานข้อมูลและงานบริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. รวมถึงศึกษางานด้านการบริการ และนำไปปฏิบัติงานให้เกิดความชำนาญ และเชี่ยวชาญต่อการให้บริการแก่ผู้รับบริการ

แผนงานที่ ๒.๒ การพัฒนาระบบการให้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.

วัตถุประสงค์ของแผนงาน : เพื่อสร้างรูปแบบการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ และพัฒนาช่องทางการให้บริการทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ได้สะดวกเพิ่มมากขึ้น

รายละเอียดแผนงาน : พัฒนาระบบการให้บริการห้องสมุด สผ. ให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ง่ายต่อผู้รับบริการ

แผนงานที่ ๒.๓ การให้บริการห้องสมุดเครือข่าย เพื่อสะดวกต่อการใช้งานของผู้รับบริการ

วัตถุประสงค์ของแผนงาน : เพื่อเพิ่มช่องทางการบริการ และสามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้สังกัด ทส. ได้สะดวก รวดเร็ว ต่อผู้รับบริการ

รายละเอียดแผนงาน : ประชาสัมพันธ์และแนะนำการให้บริการห้องสมุดเครือข่ายภายใต้สังกัด ทส. ให้เจ้าหน้าที่ สผ. ประชาชนทั่วไป นักเรียนนักศึกษาที่สนใจข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๓ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ในรูปแบบดิจิทัล

การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ในรูปแบบดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาและปรับปรุงทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบดิจิทัล เพื่อนำเข้าฐานข้อมูลของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. และฐานข้อมูลห้องสมุดเครือข่ายภายใต้สังกัด ทส. เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ได้ง่ายขึ้น

แผนงานที่ ๓ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศจากหน่วยงานภายใน สผ.

วัตถุประสงค์ของแผนงาน : เพื่อจัดหาและเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้รับบริการมีความสะดวกในการค้นหาข้อมูลผ่านระบบฐานข้อมูลห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. หรือฐานข้อมูลห้องสมุดเครือข่ายฯ

รายละเอียดแผนงาน : ประสานหน่วยงานภายใน สผ. รวบรวมหนังสือ สิ่งพิมพ์ ที่ได้จัดทำขึ้นในรูปแบบเล่ม และรูปแบบดิจิทัล รวมถึงรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เพื่อเผยแพร่และให้บริการภายในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. หรือห้องสมุดเครือข่ายฯ ต่อไป

กลยุทธ์ที่ ๔ การติดตามประเมินผลการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของ สผ.

วัตถุประสงค์ของแผนงาน : เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสำรวจ นำมาปรับปรุงและพัฒนาในด้านต่างๆ ภายในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ต่อไป

แผนงานที่ ๔ การติดตามประเมินผลการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของ สผ.

วัตถุประสงค์ของแผนงาน : ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐

แผนงาน : ติดตาม การประเมินผล พร้อมรายงานผล เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงดำเนินการต่อไป

รายละเอียดกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐ ดังตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ แผนกลยุทธ์การพัฒนาห้องสมุดสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐

วัตถุประสงค์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ตัวชี้วัดความสำเร็จการดำเนินงาน	หน่วยวัด	ปี			
					เป้าหมาย			
					๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
วัตถุประสงค์หลัก (๑) เพื่อประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกและภายใน สผ. ได้รู้จักห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. (๒) เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้งานฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงเข้าถึงการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ให้แก่ผู้รับบริการ								
กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างการรับรู้ การเข้าถึงห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. อย่างมีประสิทธิภาพ								
เพื่อประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรภายนอกและภายใน สผ. ได้รู้จักห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.	แผนงานที่ ๑.๑ การประชาสัมพันธ์ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ให้ประชาชนได้รู้จัก							
	๑.๑.๑ ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ขององค์กรทั้งภายในและภายนอก	กอป./ กตป.	ความสำเร็จในการประชาสัมพันธ์	จำนวนครั้ง	๒	๒	๒	๒
	๑.๑.๒. จัดกิจกรรม CSR ห้องสมุด สผ.	กอป	ความสำเร็จในการจัดกิจกรรม	จำนวนครั้ง	๑	๑	๑	๑
	๑.๑.๓ การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานภายในและภายนอกภายในองค์กร - จัดบูธในงานวิชาการ สผ. หรืองานอื่นๆ ของ สผ.	กอป.	ความสำเร็จในการจัดกิจกรรม	จำนวนครั้ง	๑	๑	๑	๑

วัตถุประสงค์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ตัวชี้วัดความสำเร็จการดำเนินงาน	หน่วยวัด	ปี			
					เป้าหมาย			
					๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
วัตถุประสงค์หลัก (๒) เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้งานฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงเข้าถึงการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ให้แก่ผู้รับบริการ (๓) เพื่อนำเข้าข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ผ่านระบบฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.								
กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนารูปแบบและช่องทางการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศภายในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.								
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ผู้มาขอรับใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	แผนงานที่ ๒.๑ การพัฒนาทักษะบุคลากรด้านการบริการ							
	๒.๑.๑ จัดทำ/ปรับปรุงคู่มือในการให้บริการและให้คำแนะนำแก่บุคลากร	กอป.	ความสำเร็จในการจัดทำ/ปรับปรุง/ทบทวนคู่มือ	จำนวนครั้ง	๑	๑	๑	๑

วัตถุประสงค์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ตัวชี้วัดความสำเร็จการดำเนินงาน	หน่วยวัด	ปี			
					เป้าหมาย			
					๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ได้ง่าย สะดวกเพิ่มมากขึ้น	แผนงานที่ ๒.๒ การพัฒนารูปแบบและช่องทางการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศภายในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.							
	๒.๒.๑ พัฒนาระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.	กอป.	ความสำเร็จในการพัฒนาระบบ	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	-	-
	๒.๒.๒ ปรับปรุงและบำรุงรักษาระบบฐานข้อมูลภายในห้องสมุด สผ. ให้สะดวกในการให้และรับบริการ	กอป.	ความสำเร็จในการปรับปรุงและบำรุงรักษาระบบฐานข้อมูล	จำนวนครั้ง	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒
	๒.๒.๓ พัฒนาช่องทางการให้บริการตอบคำถาม และให้คำแนะนำผ่านช่องทางออนไลน์	กอป.	ความสำเร็จในการพัฒนาช่องทางการพัฒนาและให้คำแนะนำ	จำนวนครั้ง	๑	-	-	-

วัตถุประสงค์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ตัวชี้วัดความสำเร็จการดำเนินงาน	หน่วยวัด	ปี			
					เป้าหมาย			
					๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
เพื่อเพิ่มช่องทางการบริการในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้สังกัด ทส. ได้สะดวก รวดเร็ว ต่อผู้รับบริการ	แผนงานที่ ๒.๓ การให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ เพื่อสะดวกต่อการใช้งานของผู้รับบริการ							
	๒.๓ การประชาสัมพันธ์ช่องทางการให้บริการ Green Digital Library	กอป.	ความสำเร็จในการประชาสัมพันธ์	จำนวนครั้ง	๒	๒	๒	๒

วัตถุประสงค์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ตัวชี้วัดความสำเร็จการดำเนินงาน	หน่วยวัด	ปี			
					เป้าหมาย			
					๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
วัตถุประสงค์หลัก (๓) เพื่อนำเข้าข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ผ่านระบบฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.								
กลยุทธ์ที่ ๓ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ในรูปแบบดิจิทัล								
เพื่อจัดหาและเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้รับบริการมีความสะดวกในการค้นหาข้อมูลผ่านระบบฐานข้อมูลห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. หรือฐานข้อมูลห้องสมุดเครือข่ายฯ	แผนงานที่ ๓ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศจากหน่วยงานภายใน สผ.							
	ประสานหน่วยงานภายใน สผ. รวบรวมหนังสือ สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องข้องกับการกิจของกอง/กลุ่มอิสระ ในรูปแบบเล่มและไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	กอป. กอง/กลุ่มอิสระ	ความสำเร็จในการสนับสนุนหนังสือสิ่งพิมพ์	จำนวนครั้ง	๒	๒	๒	๒

วัตถุประสงค์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ตัวชี้วัดความสำเร็จการดำเนินงาน	หน่วยวัด	ปี			
					เป้าหมาย			
					๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
วัตถุประสงค์หลัก (๒) เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้งานฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงเข้าถึงการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ให้แก่ผู้รับบริการ								
กลยุทธ์ที่ ๔ การติดตามประเมินผลการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.								
เพื่อติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.	แผนงานที่ ๔ การติดตามประเมินผลการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของ สผ.							
	๔.๑ การติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการรายปีในการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของ สผ.	กอป.	ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินการ	ร้อยละ	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐
	๔.๒ การประเมินผลความพึงพอใจต่อการให้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของ สผ. แก่ผู้รับบริการทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	กอป.	ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐
	๔.๓ รวบรวมสถิติการเข้าใช้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.	กอป.	ความสำเร็จในการรวบรวมสถิติการเข้าใช้บริการ	จำนวนครั้ง	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒

ตารางที่ ๖ แผนปฏิบัติการพัฒนาห้องสมุดสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

วัตถุประสงค์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ไตรมาส			
			เป้าหมาย			
			๑	๒	๓	๔
วัตถุประสงค์หลัก (๑) เพื่อประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกและภายใน สผ. ได้รู้จักห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. (๒) เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้งานฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงเข้าถึงการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ให้แก่ผู้รับบริการ						
กลยุทธ์ที่ ๑ การรับรู้การเข้าถึงห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ						
เพื่อประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรภายนอกและภายใน สผ. ได้รู้จักห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.	แผนงานที่ ๑.๑ การประชาสัมพันธ์ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ให้ประชาชนได้รู้จัก					
	๑.๑.๑ ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ขององค์กรทั้งภายในและภายนอก	กอป./ กตป.	↔		↔	
	๑.๑.๒ จัดกิจกรรม CSR ห้องสมุด สผ.	กอป.		↔		
	๑.๑.๓ การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานภายในและภายนอกภายในองค์กร - จัดบูธในงานวิชาการ สผ. หรืองานอื่น ๆ ของ สผ.	กอป.	↔			

วัตถุประสงค์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ไตรมาส			
			เป้าหมาย			
			๑	๒	๓	๔
วัตถุประสงค์หลัก (๒) เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้งานฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงเข้าถึงการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ให้แก่ผู้รับบริการ (๓) เพื่อนำเข้าข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ผ่านระบบฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.						
กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนารูปแบบและช่องทางการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศภายในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.						
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ผู้มาขอรับใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	แผนงานที่ ๒.๑ การพัฒนาทักษะบุคลากรด้านการบริการ					
	๒.๑.๑ จัดทำ/ปรับปรุง/ทบทวนคู่มือในการให้บริการและให้คำแนะนำแก่บุคลากร	กอป.			↔	
เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ได้ง่าย สะดวกเพิ่มมากขึ้น	แผนงานที่ ๒.๒ การพัฒนารูปแบบและช่องทางการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศภายในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.					
	๒.๒.๑ พัฒนาระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. - สำรวจต้องการและทำแบบสอบถามจากผู้รับบริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. - วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำข้อมูล - จัดทำคำของบประมาณ	กอป.		↔		
	๒.๒.๒ ปรับปรุงและบำรุงรักษาระบบฐานข้อมูลภายในห้องสมุด สผ. ให้สะดวกในการให้และรับบริการ	กอป.	↔			
	๒.๒.๓ พัฒนาช่องทางการให้บริการตอบคำถาม และให้คำแนะนำผ่านช่องทางออนไลน์	กอป.			↔	

วัตถุประสงค์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ไตรมาส			
			เป้าหมาย			
			๑	๒	๓	๔
เพื่อเพิ่มช่องทางการบริการในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้สังกัด ทส. ได้สะดวก รวดเร็ว ต่อผู้รับบริการ	แผนงานที่ ๒.๓ การให้บริการห้องสมุดเครือข่าย เพื่อสะดวกต่อการใช้งานของผู้รับบริการ					
	๒.๓ นำเข้าข้อมูลหนังสือในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบห้องสมุดเครือข่าย เพื่อสะดวกต่อการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ	กอบ.	↔		↔	

วัตถุประสงค์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ไตรมาส			
			เป้าหมาย			
			๑	๒	๓	๔
วัตถุประสงค์หลัก (๓) เพื่อนำเข้าข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ผ่านระบบฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.						
กลยุทธ์ที่ ๓ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ในรูปแบบดิจิทัล						
เพื่อจัดหาและเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้รับบริการมีความสะดวกในการค้นหาข้อมูลผ่านระบบฐานข้อมูลห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. หรือฐานข้อมูลห้องสมุดเครือข่ายฯ	แผนงานที่ ๓ การสนับสนุนทรัพยากรสารสนเทศจากหน่วยงานภายใน สผ.					
	ประสานหน่วยงานภายใน สผ. รวบรวมหนังสือ สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของ กอง/กลุ่มอิสระ ในรูปแบบเล่มและไฟล์อิเล็กทรอนิกส์	กอป./กอง/กลุ่มอิสระ	↔		↔	
วัตถุประสงค์หลัก (๒) เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้งานฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงเข้าถึงการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ. ให้แก่ผู้รับบริการ						
กลยุทธ์ที่ ๔ การติดตามประเมินผลการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.						
เพื่อติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.	แผนงานที่ ๔ การติดตามประเมินผลการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของ สผ.					
	๔.๑ การติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการรายปีในการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของ สผ.	กอป.				↔
	๔.๒ การประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของ สผ. แก่ผู้รับบริการทั้งภายในและภายนอก หน่วยงาน	กอป.				↔
	๔.๓ รวบรวมสถิติการเข้าใช้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สผ.	กอป.				↔

